

dotter, hvarom lagbestämmelse nu saknas. Grunden till stadgandet är naturligtvis den, att mannen måste antagas bättre förstå hvad för sonens och hustrun hvad för dotterns framtid är gagnande.

N:o 82.

Af Herr S. A. Hedin: Om ogillande af Kongl. Maj:ts förslag rörande pensionering af personalen vid lotsstyrelsen samt lotsverkets befäl och underbefäl samt underdånig anhållan om framläggande af normalstat för lotsverket.

Sedan Riksdagens år 1865 församlade revisorer fäst Rikets Ständers uppmärksamhet å det undantagsförhållande, som då egde rum i afseende å pröfningen och bestämmandet af utgifterna för post- och tullverken — i hvilket afseende revisorerne anmärkte bland annat, att Rikets Ständer visserligen vid 1853—54 årens riksdag, i sammanhang med antagande af ett medelpporto och i öfrigt förändrade stadganden, beslutit att öfverskott å postverkets inkomster tills vidare finge af Kongl. Maj:t disponeras till postanstalternas utvidgande och förbättrande, *men att* detta beslut, lika litet som den omständigheten, att Rikets Ständer bland utgifterna å riksstaten plägade uppföra ett den beräknade postbevillningsinkomsten jemnt motsvarande belopp, kunde lägga hinder i vägen för Rikets Ständer att pröfva och bestämma postverkets olika utgifter; *att* förhållandet med tullverket vore nästan enahanda som med postverket; äfvensom att vissa närmare angifna omständigheter inom båda verken påkallade Riksdagens ingripande — så ingick Riksdagen, i skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 19 Juni 1866, med anhållan att förslag till utgiftsstater för post- och tullverken måtte i sammanhang med den öfriga statsregleringen till följande riksdag afgifvas, för att underkastas behörig pröfning och fastställelse, samt att derefter ifrågakommande förslag till ändringar i dessa stater

likaledes framgent måtte i samma ordning, som för embetsverkens utgiftsstaten i allmänhet eger rum, varda för sagda ändamål Riksdagen delgifna.

Som bekant, har ock på ifrågavarande områden den viktiga konstitutionella grundsats, som 1865 års statsrevision förfäktade, kommit till heders. Och sedan dess har Kongl. Maj:t 1871, på då varande finansministerns tillstyrkan, sjelf tagit initiativet till samma principers tillämpning å ett annat verk, i det att förslag till utgiftsstat för telegrafverket blef för Riksdagen framlagdt.

Några egendomliga förhållanden, i följd hvaraf det för Riksdagen skulle vara mindre lämpligt att äfven i fråga om lotsverket skrida till utöfning af sin i fråga varande grundlagsenliga rätt lära näppeligen förefinnas. Och om det redan i och för sig är i sin ordning, att en betydelsefull konstitutionel princip omsider göres gällande å ett hittills, ej till allmänt gagn, undanskymdt och bortglömdt område, så föreligger dertill i detta ögonblick ett särskildt skäl, som synes afgörande.

Kongl. Maj:t har nemligen i statsverkspropositionen föreslagit, att de af Kongl. Maj:t den 3 Oktober 1876 i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut fastställda grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar måtte jemväl få tillämpas vid pensionering af personalen vid sju uppräknade »verk och inrättningar, corpser och stater», hvaribland *lotsstyrelsen samt befäl och underbefäl vid lotsverket*. Om Riksdagen godkänner denna framställning, så gifver den sitt bifall till tillämpning af pensioneringsgrunder, *hvilka stå i samband med aflöfningsstater, dem Riksdagen ej pröfvat och fastställt*.

På grund häraf har jag äran föreslå, att Riksdagen måtte besluta, att

med förklarande, att Kongl. Maj:ts förslag rörande pensionering af personalen vid lotsstyrelsen samt lotsverkets befäl och underbefäl ej för närvarande kan bifallas, anhålla, att Kongl. Maj:t ville till Riksdagens pröfning och godkännande framlägga förslag till normalstat för lotsverket med hvad dit hör.

Äfven andra omständigheter synas för närvarande påkalla, att Riksdagen tager något närmare befatning med och något mera än hittills med Kongl. Maj:t delar omsorgen om den viktiga angelägenhet, som representeras af lotsverket. En betydande, till Kongl. Maj:ts disposition ställd anslagstillökning för detta ändamål äskas i statsverkspropositionen,

i det att Kongl. Maj:t, som beslutit att den under benämningen fyr- och båkafgift utgående skatt skall betydligt höjas, begärt att anslaget å femte hufvudtiteln för »Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna» måtte i den stundande statsregleringen upptagas till 200,000 kronor högre belopp än i nu gällande riksstat. Vidare förekommer, enligt hvad af Kongl. Maj:ts berättelse till Riksdagen (sid. 16) inhemtas, att lotsstyrelsen erhållit uppdrag att utarbete förslag till nytt reglemente »i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af styrelsen uppgjordt förslag rörande omorganisationen af lotsverket.» Det sistnämnda, afgifvet den 22 December 1875 och under sistlidna år offentliggjordt, har som bekant varit föremål för mycket väsentliga anmärkningar. Derfor lär den önskan ej vara oberättigad, att den tillämnade ombildningen af ett *nyligen* organiseradt verk ej måtte så påskyndas, att en mångsidigare granskning af ärendet förhindras. Särskildt torde de stater, som faststälts att eventuelt varda gällande, (Kongl. Maj:ts berättelse sid. 16) förtjena en viss uppmärksamhet från Riksdagens sida, derest de — beträffande sjelfva centralförvaltningen — skulle öfverensstämma med förenämnda, 1875 afgifna betänkande (jfr dess bilaga N:o 5).

Stockholm den 27 Januari 1877.

Ad. Hedin.
